

Súd: Okresný súd Humenné
Spisová značka: 5Csp/21/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8317200536
Dátum vydania rozhodnutia: 04. 09. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Anna Lisá
ECLI: ECLI:SK:OSHE:2017:8317200536.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Humenné sudkyňou JUDr. Annou Lisou v spore žalobcu F. S. O., nar. XX. X. XXXX, X. XXXX/X, E., zast. Mgr. Ivanom Chvostekom, advokátom, Štefánikova 17, Humenné proti žalovanému PROFI CREDIT Slovakia, s.r.o., Pribinova 25, Bratislava, IČO: 35 792 752, Advokátska kancelária JUDr. Andrea Cviková, s.r.o., Kubániho 16, Bratislava, o vydanie bezdôvodného obohatenia vo výške 531 eur s prísl., takto

rozhodol:

Žalovaná je povinná zaplatiť žalobcovi 531 eur s úrokom z omeškania 5% ročne od 21.02.2017 do zaplatenia, v lehote do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

Žalobu vo zvyšnej časti zamieťa.

Žalobcovi priznáva súd náhradu trov konania v celom rozsahu.

odôvodnenie:

1. Žalobca podal dňa 23. 1. 2017 na tunajší súd žalobu, ktorou žiadal od žalovaného vydanie bezdôvodného obohatenia vo výške 531 eur s úrokom z omeškania vo výške 8,75% ročne od 1. 1. 2017 a na náhradu trov konania.

Z obsahu žaloby vyplýva, že žalobca dňa 17. 9. 2014 uzatvoril so žalovaným zmluvu o revolvingovom úvere č. XXXXXXXXXXXX a jej predmetom bolo poskytnutie úveru vo výške 1140 eur. Žalobca sa úver zaviazal splatiť v 42 mesačných splátkach po 62,31 eur. Žalobca vystupoval v pozícii spotrebiteľa a žalovaný ako dodávateľ. Veriteľ neprijateľne preniesol dôkazné bremeno prevzatia a oboznámenia sa s obchodnými podmienkami a ďalšími listinami vzťahujúcimi sa na úver, informovanosti o predávanom produkte a jeho vlastnostiach na spotrebiteľa. Táto podmienka zakladá značný nepomer v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Má zato, že pri záujme o získanie úveru od žalovaného sa musel vopred podrobiť určenej a sformulovanej podmienke upravenej v predmetnej zmluve bez toho, aby s ním žalovaný túto podmienku individuálne dohodol.

Ďalej uviedol, že zmluva neobsahuje podstatnú náležitosť v zmysle §9 ods. 2 písm. f) zákona o spotrebiteľských úveroch a to dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti. Takisto údaj, týkajúci výšky mesačnej splátky je v zmluve uvedený dvakrát a v inej výške a to raz 36,04 eur a potom 62,31 eur. Mesačná splátka je v zmluve definovaná ako splátka spolu s platbou podľa dohody o poskytovaní služieb. Absentuje však dôkaz, že žalobca bol s jej podstatou oboznámený, poplatok nie je náležite špecifikovaný a viaže sa na bližšie neurčené náklady. Vzhľadom na uvedené je zrejmé, že došlo k porušeniu zákona o spotrebiteľských úveroch, keďže celková čiastka, ktorú mal žalobca zaplatiť nie je v takej výške, ako je uvedená v zmluve.

Tiež poukázal, že zmluva neobsahuje ďalšiu povinnú náležitosť a výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov podľa §9 ods. 2 písm. l) zákona o spotrebiteľských úveroch. Taktiež podľa jeho názoru RPMN uvedená v zmluve je v rozpore s ustanovením § 11 ods. 1 písm. g) uvedeného zákona.

Vzhľadom na uvedené je toho názoru, že je potrebné poskytnutý úver považovať za bezúročný a bez poplatkov a okrem toho aj úrok je neprimerane vysoký vrátane poplatkov. Má zato, že došlo k porušeniu všeobecne záväzných predpisov na ochranu práv spotrebiteľa.

Žalovaný mu poskytol finančné prostriedky vo výške 1026 eur a nie ako je uvedené v zmluve vo výške 1140 eur. Doposiaľ už žalovanému uhradil sumu 1557,- eur. Keďže úver považuje za bezúročný a bez poplatkov, tak mu vznikol nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia vo výške 531 eur. Žalovaný nemá nárok na zaplatenie úrokov a iných poplatkov. Plnenie, ktoré spotrebiteľ poskytne veriteľovi bez platného právneho titulu, zakladá na strane spotrebiteľa nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia. Poukázal na rozhodnutie Krajského súdu Trenčín sp. zn. 4Co/671/2015.

2. Žalovaný s podanou žalobou nesúhlasil a žiadal ju v celom rozsahu zamietnuť.

3. Súd sa oboznámil so žiadosťou o poskytnutie revolvingového úveru, zmluvnými dojednaniami zmluvy o revolvingovom úvere, splátkovým kalendárom, oznámením o schválení úveru, splátkovým kalendárom, dohodou o poskytnutí služieb, rozhodcovskou zmluvou, rozhodcovskou zmluvou, výpisom z účtu žalobcu a zistil tento skutkový stav vecí.

4. Žalobca dňa 12. 9. 2014 požiadal žalovaného o poskytnutie revolvingového úveru s úverovým limitom 1140 eur, s predpokladanou výškou splátky spolu s platbou podľa dohody o poskytovaní služieb v sume 62,31 eur a jeho splatnosťou 42 mesiacov. Mesačná splátka vrátane úrokov bola 36,04 eur. Celková čiastka, ktorú žalobca mal zaplatiť bola 1627,68 eur. RPMN za úver bola 25,43%, ročnú úrokovú sadzba 18,07%, priemerná RPMN 44,06%. Poplatok za poskytnutie úveru bol 114 eur.

Bod 7. zmluvy odkazuje na úpravu obsiahnutú v zmluvných dojednaniach zmluvy o revolvingovom úvere na zadnej strane tejto žiadosti/zmluvy, ktoré sú jej neoddeliteľnou súčasťou.

V zmysle bodu 13. tejto žiadosti, riadnym vyplnením a následným podpisom tejto žiadosti všetkými zúčastnenými stranami uzatvoril veriteľ a dlžník zmluvu o revolvingovom úvere, ktorej neoddeliteľnou súčasťou sú zmluvné dojednania. Žalovaný túto žiadosť podpísal dňa 17. 9. 2014.

5. Z oznámenia veriteľa o schválení úveru dlžníkovi - Zmluva o revolvingovom úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 17. 9. 2014 na meno žalobcu vyplýva výška schváleného úveru 1140 eur, splatnosť úveru 42 mesiacov, výška mesačnej splátky úveru 36,04 eur (z toho istina 27,14 eur, úroky 8,90 eur), výška celkovej platby na úhradu (mesačná splátka úveru + splátka podľa dohody o poskytnutí úveru) 62,31 eur mesačne, dátum splatnosti prvej splátky úveru 1. 11. 2014, dátum splatnosti poslednej splátky úveru 1. 4. 2018, splatnosť každej splátky k 1. deň v mesiaci, RPMN úveru 25,43%, priemerná RPMN 44,06%, ročná úroková sadzba 18,07% ročne, celková čiastka, ktorú musí dlžník zaplatiť (t.j. úver + úroky za celú dobu čerpania úveru) 1627,68 eur, odplata za poskytnutie služby v zmysle Dohody o poskytnutí služby 1103,34 eur, dátum nadobudnutia platnosti a účinnosti Zmluvy 17. 9. 2014.

6. Žalobcom predložený splátkový kalendár obsahuje poradové číslo splátky, t.j. 1. - 42. splátka, dátum splatnosti jednotlivých splátok (splatnosť prvej splátky bola 1.11.2014 a poslednej 1. 4. 2018) a celkový výšku splátky, t.j. každá splátka 62,31 eur.

6. Medzi stranami sporu bola dňa 17. 9. 2014 uzatvorená aj dohoda o poskytovaní služieb. Na jej základe sa žalovaný zaviazal žalobcovi poskytovať služby: informácia o zostávajúcich záväzkoch, odklad splatnosti splátok, informácia pred splatnosťou splátky, informácia o prijatí platby, vyhotovenie a zaslanie kópie dokumentácie, zmena zmluvy na podnet klienta, prepárovanie platieb na príslušnú službu, druhá upomienka zdarma, podpora call centra a osobné stretnutie s viazaným finančným agentom. Táto dohoda zakladá právo zákazníka na využívanie služieb a povinnosť uhradiť odplatu. Dohodnuté služby sú doplnkové a dobrovoľné, nemajú povahu podmienky alebo predpokladu pre uzavretie akéhokoľvek zmluvného vzťahu medzi poskytovateľom a zákazníkom. Žalobca sa zaviazal, že za uzavretie dohody zaplatí mesačne odplatu vo výške 2,56% zo sumy schváleného úverového rámca zníženej o sumu

poplatku za poskytnutie úveru a túto sa zaviazal splácať v pravidelných mesačných splátkach, ktoré budú uvedené spolu so splátkami úveru a úrokov za úver v oznámení veriteľa o schválení úveru.

7. Dňa 17. 9. 2014 strany sporu uzatvorili aj rozhodcovskú zmluvu.

8. Z výpisu z účtu žalobcu vyplýva, že žalobcovi boli poskytnuté finančné prostriedky vo výške 1026 eur a žalobca v prospech žalovaného uhradil sumu 1557 eur.

8. Z výpisu z kalkulačky pre výpočet RPMN vyplýva, že pri výške úveru 1140 eur, výške splátky 62,31 eur, počte mesačných splátok 42, je výška RPMN 72,70%.

9. Žalovaný v písomnom vyjadrení zo dňa 10. 3. 2017 uviedol, že v zmysle žiadneho zákonného ustanovenia nemá povinnosť dokazovať, či sa žalobca oboznámil so zmluvou alebo nie. Žalobca mal možnosť sa s obsahom zmluvy oboznámiť a bol pred jej uzatvorením informovaný o jej obsahu aj prostredníctvom formulára štandardné európske informácie o spotrebiteľskom úvere. Uviedol, že ochrana spotrebiteľa je založená na ochrane priemerného spotrebiteľa. Závery žalovaného o prenášaní dôkazného bremena sú hypotetické, priečia sa ustanoveniam Občianskeho zákonníka. Skutočnosť, že zmluvné dojednania predstavujú predtlačení formulár, nie je rozhodujúca. Formulárový charakter zmluvných dokumentov v spotrebiteľských vzťahoch predstavuje ich prirodzenú súčasť, čo vyplýva aj z praxe. Poukázal na rozhodnutie Ústavného súdu ČR vo veci III. ÚS 3725/13 zo dňa 10. 4. 2014. Z podanej žaloby nevyplýva žiadny skutkový alebo právny dôvod a označenie dôkazu, podľa ktorého by bolo preukázané tvrdenie žalobcu o tom, že sa musel podrobiť zneniu zmluvných podmienok, ak chcel získať úver. Žalobcovi nič nebránilo v tom, aby v prípade nesúhlasu s obsahom podmienok požiadal o poskytnutie úveru u iného poskytovateľa.

V ďalšom uviedol, že popiera, že zmluva o úvere neobsahuje náležitosti podľa §9 ods. 2 písm. f) a k) zákona o spotrebiteľských úveroch. Uzatvorená zmluva pozostáva z ustanovení nachádzajúcich sa na prednej strane listiny, zmluvných dojednaní na zadnej strane a príloh, ktoré tvoria jej neoddeliteľnú súčasť. Ustanovenia Občianskeho zákonníka o uzatváraní zmluvy majú v zásade dispozitívnu povahu. Oznámenie veriteľa o schválení úveru dlžníkovi predstavuje nielen akceptáciu predloženého návrhu na uzavretie zmluvy, ale je súčasťou zmluvy ako takej. Poukázal na rozhodnutie Krajského súdu v Prešove sp. zn. 13Co/111/2014.

Nedostatok zodpovednosti, resp. ľahostajnosť spotrebiteľa vo vzťahu k svojim právam a povinnostiam nemôže založiť neplatnosť právneho úkonu a znemožniť uskutočniť plnenie, na ktoré má druhá zmluvná strana nárok.

V ďalšom uviedol, že popiera tvrdenia žalobcu, že zmluva nemá zákonné náležitosti vyžadované §9 ods. 2 písm. f) a k) zákona č. 129/2010 Z.z. Ustanovenia Občianskeho zákonníka o uzatváraní zmlúv majú v zásade dispozitívnu povahu, čo vyplýva zo základnej zásady civilného práva - zmluvnej slobody. Oznámenie veriteľa o schválení úveru dlžníkovi predstavuje nielen potvrdenie akceptácie predloženého návrhu na uzavretie zmluvy, ale je súčasťou zmluvy ako takej. Poukázal na rozhodnutie Krajského súdu v Prešove sp. zn. 13Co/111/2014. Údaj o dni splatnosti splátky vyplýva zo splátkového kalendára a tiež z oznámenia veriteľa o schválení úveru dlžníkovi. Zmluva teda údaj o termíne konečnej splatnosti obsahuje. Termín konečnej splatnosti úveru je teda vymedzený dňom splatnosti poslednej splátky.

Zmluva uzavretá medzi stranami sporu obsahuje výšku splátky, termín splatnosti ako aj počet splátok. Zmluva obsahuje údaj o výške splátky 62,31 eur, termín splatnosti splátky a počte splátok. Nad rámec toho zmluva obsahuje aj dátum splatnosti prvej splátky. Teda zmluva má náležitosti aj podľa §9 ods. 2 písm. k) zákona č. 129/2010 Z.z. Zákon o spotrebiteľských úveroch. Poukázal na rozhodnutie Súdneho dvora EÚ č. C-42/15.

Pokiaľ sa jedná o spochybnenie uzatvorenia Dohody o poskytovaní služieb tak uviedol, že popiera tvrdenia žalobcu a to z dôvodu, že žalobca bol s obsahom dohody oboznámený a na znak súhlasu ju podpísal. Táto dohoda je uzatvorená ako samostatná zmluva. Poukázal, že dohodnuté služby sú doplnkové a dobrovoľné a nemali charakter podmienky alebo predpokladu na uzavretie úverovej zmluvy. Z tejto dohody tiež vyplýva, že k jej skončeniu mohlo dôjsť dohodou alebo výpoveďou a žalobca ani jenu z týchto možností nevyužil. Žalobca nebol k jej uzatvoreniu nútený. V tomto smere poukázal

na rozhodnutie NS SR sp. zn. 3Cdo/81/2011. Odplata je v zmysle dohody jednoznačne a presne špecifikovaná, vyjadrená ako percentuálny podiel zo sumy úveru znížená o poplatok za jeho poskytnutie a jej presné vyčíslenie je zahrnuté do výška mesačne splátky, pričom výška mesačnej splátky 62,31 bez zahrnutia odplaty je 36,04 eur.

V ďalšom žalobca tvrdil, že RPMN prevyšuje maximálnu prípustnú hranicu. Poukázal na znenie 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka a § 10 ods. 2 nariadenia č. 87/1995 Z.z. Odplata vyjadruje celkovú nákladovosť úveru pre spotrebiteľa. V rozhodnom období bola odplata vo výške 14,36 %, čo znamená, že povolený dvojnásobok bol zákonodarcom stanovený na 28,72%. Nakoľko je v zmluve uvedená nižšia RPMN, má za to, že výška odplaty je dojednaná v súlade s relevantnými právnymi predpismi.

10. Žalobca v písomnom vyjadrení zo dňa 20. 4. 2017 uviedol, že mu bol poskytnutý úver vo výške 1026 eur a na predmetný úver už uhradil sumu 1557 eur. Medzi stranami sporu bola uzatvorená spotrebiteľská zmluva. Predmetný úver je úžerný, pretože v časti úrokov a poplatkov odporuje dobrým mravom. Poukázal na rozhodnutie Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 14Co/321/2012, Okresného súdu Svidník sp. zn. 3C/165/215, Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 4Co/671/2015, Krajského súdu v Trnave sp. zn. 2Co/283/2015. V ďalšom uviedol, že žalobcovi bol poskytnutý úver za neprimerané protiplnenie za použitia nekalej obchodnej praxe. V zmluve nie je uvedený údaj o celkovej čiastke, ktorú mal žalobca zaplatiť, čo je v rozpore s §9 ods. 2 písm. j) zákona o spotrebiteľských úveroch a tiež zmluva neobsahuje náležitosť v zmysle §9 ods. 2 písm. k) tohto zákona. Úver je bez úrokov a bez poplatkov. Zaplatená suma 531 eur predstavuje bezdôvodného obohatenie, ktoré vzniklo na strane žalovaného.

11. Podľa §261 ods. 6, písm. d) zákona č. 513/1991 Zb. Obchodného zákonníka platného a účinného v rozhodnom období (ďalej len „Obchodný zákonník“), touto časťou zákona sa spravujú bez ohľadu na povahu účastníkov záväzkové vzťahy zo zmluvy o predaji podniku alebo jeho častí (§ 476), zmluvy o úvere (§ 497), zmluvy o kontrolnej činnosti (§ 591), zasielateľskej zmluvy (§ 601), zmluvy o prevádzke dopravného prostriedku (§ 638), zmluvy o tichom spoločenstve (§ 673), zmluvy o otvorení akreditívu (§ 682), zmluvy o inkase (§ 692), zmluvy o bankovom uložení veci (§ 700), zmluvy o bežnom účte (§ 708) a zmluvy o vkladovom účte (§ 716).

Podľa §497 Obchodného zákonníka, zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

Podľa §1 ods. 2 zákona NR SR č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „Zákon“), spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi.

Podľa §9 ods. 2 Zákona, zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať tieto náležitosti:

- a) druh spotrebiteľského úveru,
- b) obchodné meno, sídlo a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o právnickú osobu, alebo meno, priezvisko, miesto podnikania alebo adresu trvalého pobytu a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o fyzickú osobu; ak je spotrebiteľský úver ponúkaný alebo zmluva o spotrebiteľskom úvere uzavieraná prostredníctvom finančného agenta, zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahuje aj údaje o ňom v rozsahu údajov ako u veriteľa, podľa toho, či ide o finančného agenta právnickú osobu alebo fyzickú osobu,
- c) adresu predávajúceho, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť,
- d) meno, priezvisko a adresu trvalého pobytu spotrebiteľa,
- e) identifikáciu osoby, ktorej vlastnícke právo k tovaru alebo službe neprechádza na spotrebiteľa okamihom odovzdania a prevzatia tovaru alebo služby, a podmienky nadobudnutia vlastníckeho práva k tomuto tovaru alebo službe spotrebiteľom,
- f) dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru,
- g) celkovú výšku a konkrétnu menu spotrebiteľského úveru a podmienky upravujúce jeho čerpanie,
- h) opis tovaru alebo služby, na ktoré sa zmluva o spotrebiteľskom úvere vzťahuje, a cenu tovaru alebo služby, ak ide o spotrebiteľský úver vo forme odloženej platby za tovar alebo poskytnutú službu alebo ak ide o zmluvu o viazanom spotrebiteľskom úvere,

- i) úrokovú sadzbu spotrebiteľského úveru, podmienky, ktoré upravujú jej uplatňovanie, index alebo referenčnú úrokovú sadzbu, na ktorý je výška úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru naviazaná, ako aj časové obdobia, v ktorých dochádza k zmene výšky úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru, podmienky a spôsob vykonania tejto zmeny; ak sa za rôznych podmienok uplatňujú rôzne úrokové sadzby spotrebiteľského úveru, uvádzajú sa tieto informácie o všetkých uplatniteľných úrokových sadzbách spotrebiteľského úveru,
- j) ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov,
- k) výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia,
- l) právo spotrebiteľa vyžiadať si výpis z účtu vo forme amortizačnej tabuľky podľa odseku 5, ak sa amortizuje istina na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere na dobu určitú, a to bezplatne a kedykoľvek počas celej doby trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- m) súhrnný prehľad, ktorý obsahuje lehoty a podmienky splácania úrokov a súvisiacich pravidelných a nepravidelných poplatkov, ak sa poplatky a úroky majú platiť bez amortizácie istiny,
- n) prípadne poplatky za vedenie jedného alebo viacerých účtov, na ktorých sa zaznamenávajú platobné transakcie a čerpania, ak je otvorenie účtu povinné, spoločne s poplatkami za používanie platobných prostriedkov na platobné transakcie a čerpania a inými poplatkami vyplývajúcimi zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere a podmienkami, za akých sa tieto poplatky môžu zmeniť,
- o) úrokovú sadzbu, ktorá sa použije v prípade omeškania spotrebiteľa s platením splátok, a spôsob jej úpravy a prípadné poplatky pri neplnení zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- p) upozornenie týkajúce sa následkov nesplácania spotrebiteľského úveru,
- q) veriteľom vyžadované ručenie alebo poistenie,
- r) výšku poplatkov hradených spotrebiteľom za úkony notára, ak sú veriteľovi známe,
- s) informácie o právach podľa § 15 a podmienky ich uplatnenia,
- t) právo na splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti, postup pri takom splatení spotrebiteľského úveru a spôsob určenia výšky poplatku za splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti podľa § 16,
- u) spôsob zániku záväzku zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- v) informáciu o možnosti mimosúdneho riešenia sporov zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- w) právo na odstúpenie od zmluvy o spotrebiteľskom úvere, lehotu, počas ktorej možno toto právo uplatniť, a ďalšie podmienky jeho vykonania vrátane informácie o povinnosti spotrebiteľa zaplatiť čerpanú istinu a príslušný úrok podľa § 13 ods. 3, ako aj o výške úroku za deň alebo o spôsobe jej výpočtu,
- x) názov a adresu príslušného kontrolného orgánu podľa § 23,
- y) priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver platnú k dňu podpisu zmluvy o spotrebiteľskom úvere, zverejnenú podľa § 21 ods. 2 za príslušný kalendárny štvrtrok; platnou priemernou hodnotou ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver pri zmluvách o spotrebiteľskom úvere uzatvorených do 15 kalendárnych dní po zverejnení priemernej hodnoty ročnej percentuálnej miery nákladov za príslušný kalendárny štvrtrok je priemerná hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver za predchádzajúci kalendárny štvrtrok.

Podľa §11 ods. 1 Zákona o spotrebiteľských úveroch, spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak

- a) zmluva o spotrebiteľskom úvere nemá písomnú formu podľa § 9 ods. 1,
- b) zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až k), r) a y),
- c) zmluva o spotrebiteľskom úvere formou povoleného prečerpania, ktorý sa musí splatiť na požiadanie alebo do troch mesiacov, neobsahuje náležitosti podľa § 10 ods. 1 alebo
- d) v zmluve o spotrebiteľskom úvere je uvedená nesprávne ročná percentuálna miera nákladov v neprospech spotrebiteľa,
- e) veriteľ spotrebiteľský úver poskytne finančnými prostriedkami v hotovosti.

Podľa §3 ods. 3 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (ďalej len „Zákon o

ochrane spotrebiteľa“), každý spotrebiteľ má právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách.

Podľa §8 ods. 3 Zákona o ochrane spotrebiteľa, obchodná praktika sa tiež považuje za klamlivú, ak opomenie podstatnú informáciu, ktorú priemerný spotrebiteľ potrebuje v závislosti od kontextu na to, aby urobil rozhodnutie o obchodnej transakcii, a tým zapríčiňuje alebo môže zapríčiniť, že priemerný spotrebiteľ urobí rozhodnutie o obchodnej transakcii, ktoré by inak neurobil.

Podľa §8 ods. 4 Zákona o ochrane spotrebiteľa, za klamlivé opomenutie sa tiež považuje, ak predávajúci skrýva alebo poskytuje nejasným, nezrozumiteľným, viacvýznamovým alebo nevhodným spôsobom podstatné informácie uvedené v odseku 1, alebo neoznami obchodný účel obchodnej praktiky, ibaže je zrejмый z kontextu, pričom v dôsledku klamlivého opomenutia priemerný spotrebiteľ prijme rozhodnutie o obchodnej transakcii, ktoré by inak neprijal.

Podľa §52 ods. 1 a 2 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka (ďalej len „Občiansky zákonník“) platného a účinného v rozhodnom období, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné.

Podľa §52 ods. 3 a 4 Občianskeho zákonníka, dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľom je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa §53 ods. 1 až 3 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o predmet plnenia, cenu plnenia alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané. Za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah. Ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

Podľa §53 ods. 5 Občianskeho zákonníka, neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

Podľa §54 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka, zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

Podľa §451 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka, kto sa na úkor iného bezdôvodne obohatí, musí obohatenie vydať. Bezodôvodným obohatením je majetkový prospech získaný plnením bez právneho dôvodu, plnením z neplatného právneho úkonu alebo plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol, ako aj majetkový prospech získaný z nepoctivých zdrojov.

Podľa §456 Občianskeho zákonníka, predmet bezdôvodného obohatenia sa musí vydať tomu, na úkor koho sa získal. Ak toho, na úkor koho sa získal, nemožno zistiť, musí sa vydať štátu.

Podľa §458 ods. 1 Občianskeho zákonníka, musí sa vydať všetko, čo sa nadobudlo bezdôvodným obohatením. Ak to nie je dobre možné, najmä preto, že obohatenie spočívalo vo výkonoch, musí sa poskytnúť peňažná náhrada.

Podľa § 517 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ak dlžník ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní. Ak ho nesplní ani v dodatočnej primeranej lehote poskytnutej mu veriteľom, má veriteľ právo od zmluvy odstúpiť; ak ide o deliteľné plnenie, môže sa odstúpenie veriteľa za týchto podmienok týkať aj len jednotlivých plnení.

Podľa §517 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

Podľa §3 ods. 1 nariadenia č.87/1995 Z.z. výška úrokov z omeškania je o päť percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

12. Na základe vykonaného dokazovania súd mal za preukázané, že medzi stranami sporu konania bola uzavretá zmluva o spotrebiteľskom úvere, teda spotrebiteľská zmluva. Pre spotrebiteľskú zmluvu je charakteristické, že spotrebiteľ vstupuje do zmluvného vzťahu s dodávateľom, ktorým je najčastejšie predávajúci, za zmluvných podmienok, ktoré si vopred určil dodávateľ, pričom spotrebiteľ nemá možnosť tieto podmienky individuálne ovplyvniť. Občiansky zákonník podrobnejšie špecifikuje všeobecné pravidlá pre dojednanie podmienok v spotrebiteľských zmlúv a výslovne ustanovuje, že takéto ustanovenia v zmluvách, ktoré spôsobujú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa sú neprijateľné a preto neplatné. Vychádza sa z toho, že predovšetkým spotrebiteľ v dobrej viere uzatvára zmluvu s dodávateľom, od ktorého sa očakáva, že vzhľadom na jeho podnikanie a ponúkaný tovar a služby koná profesionálne a v súlade s poctivým prístupom k podnikaniu. Predpokladá sa, že dodávateľ má vedomosti a skúsenosti a oproti spotrebiteľovi vystupuje ako zvýhodnený účastník zmluvného vzťahu založeného spotrebiteľskou zmluvou. Pokiaľ dodávateľ požaduje od spotrebiteľa sankciu za porušenie jeho zmluvných povinností a táto je v nepomere k jeho plneniu, je neplatná.

Zmluva uzavretá medzi žalobkyňou a žalovaným je nepochybne spotrebiteľskou zmluvou aj v zmysle zákona o ochrane spotrebiteľa, pričom tento výklad je v súlade aj s komunitárnou úpravou ochrany spotrebiteľa v zmysle smernice Rady 93/13/EHS zo dňa 5.4.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, v zmysle zákona o spotrebiteľských úveroch a v zmysle § 52 Občianskeho zákonníka.

13. Je potrebné dodať, že spotrebiteľ z povahy veci v súčasných podmienkach štandardizácie produktov bežnej spotreby, ako aj zmluvných podmienok, má iba fiktívnu možnosť ovplyvniť podstatu zmluvných podmienok, ktoré sú mu zo strany dodávateľa predložené, pričom často vzhľadom na ich rozsiahlosť a použitú právnu terminológiu nemá možnosť, či už ich vôbec prečítať, resp. pochopiť ich obsah. Ide teda o zákonný zákaz používania neprijateľných podmienok, ktoré vyvolá právoplatné súdne rozhodnutie a dodávateľ je povinný zdržať sa ich používania. Ochrana spotrebiteľa sa týka iba formulárových zmlúv, ktoré sú uzatvárané na základe predbežne formulovaného zmluvného formulára, ktorý má dodávateľ vopred pripravený a ktorý používa v dvoch alebo viacerých prípadoch, pričom spotrebiteľ spravidla obsah zmluvy nemení.

14. Súd na základe vykonaného dokazovania tak mal za preukázané, že medzi žalobcom a žalovaným bola uzatvorená zmluva o úvere, ktorá je zmluvou o spotrebiteľskom úvere, na základe ktorej žalobcovi bol reálne poskytnutý úver vo výške 1026 eur a v prospech žalovaného žalobca uhradil sumu 1557 eur.

15. Uzatvorená úverová zmluva je tiež zmluvou o spotrebiteľskom úvere v zmysle zákona č. 129/2010 Z. z. spotrebiteľských úveroch; uzavretá úverová zmluva nie je vylúčená z pôsobnosti citovaného zákona (§1 ods. 2 zákona). Žalovaný je právnická osoba, ktorá v rámci predmetu svojho podnikania poskytuje spotrebiteľský úver a žalobca je spotrebiteľom, keďže je fyzickou osobou, ktorej bol poskytnutý spotrebiteľský úver na iný účel ako výkon zamestnania, povolania alebo podnikania. Podľa citovaného zákona obligatórnou náležitosťou zmluvy o spotrebiteľskom úvere je okrem iného aj údaj o dobe trvania zmluvy a termíne konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru, ročnej percentuálnej miere nákladov (RPMN), výške, počte a termínoch splátok istiny, úrokov a iných poplatkov (§ 9 ods. 2 písm. f), j), k) zákona). V súlade s ustanovením §11 ods. 1 zákona absencia vyššie uvedených údajov nespôsobuje neplatnosť uzavretej zmluvy, avšak poskytnutý úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov.

16. Žalobca podanie žaloby v prvom rade odôvodnil tým, že v zmluve uzatvorenej medzi stranami sporu nie je uvedená konečná splatnosť úveru, splátky úveru nie sú rozčlenené na splátky istiny, úrokov

a poplatkov, v zmluve nie je uvedený celková čiastka, ktorú ma žalobca zaplatiť. Žalovaný s daným tvrdením žalobcu nesúhlasil a poukázal na to, že tieto náležitosti sú uvedené v oznámení veriteľa o schválení úveru dlžníkovi, ktoré tvorilo neoddeliteľnú súčasť úverovej zmluvy.

V tomto smere je súd toho názoru, že údaje určujúce základné parametre poskytnutého spotrebiteľského úveru požadované kogentnými ustanoveniami zákona o spotrebiteľských úveroch musia byť v zmluve definované jednoznačným a nespochybniteľným spôsobom tak, aby mal spotrebiteľ možnosť jednoducho zistiť, aká je výška úveru, prípadne aj dojednaného revolvingu, výška úrokovej sadzby, odmeny, ročnej percentuálnej miery nákladov atď..

Pokiaľ spomínané podstatné náležitosti zmluvy obsahovalo až neskôr doručené oznámenie veriteľa o schválení úveru a toto nebolo podpísané aj dlžníkom, nejedná sa o dvojstranný právny úkon a nie je možné ho považovať za súčasť zmluvy uzavretej medzi stranami sporu. S tvrdením žalovaného o tom, že spomínané oznámenie je súčasťou zmluvy o úvere, sa nemožno stotožniť. Uzatvorenie zmluvy predchádza ponuka, následná akceptácia znamená uzavretie zmluvy. Ak však táto akceptácia obsahuje nové podmienky, treba ju považovať za nový návrh na uzavretie zmluvy (§ 44 ods. 2 Občianskeho zákonníka).

Súd preto vyhodnotil oznámenie veriteľa zaslané dlžníkovi až následne po uzavretí zmluvy ako jednostranný prejav vôle, ktorý sa mohol stať súčasťou zmluvy až jeho akceptovaním zo strany žalobcu a danú skutočnosť nemal za preukázanú. Až v samotnom oznámení je uvedená konečná splatnosť úveru a určením termínu splatnosti poslednej splátky ku dňu 1. 4. 2018, je uvedená splatnosť splátok počnúc dňom 1. 11. 2014 a to vždy k 1. dňu príslušného kalendárneho mesiaca, je tam uvedené rozdelenie splátok na splátky istiny a úrokov.

Obdobný právny názor bol vyslovený v rozhodnutí Krajského súdu Žilina sp. zn. 6Co/90/2015 zo dňa 29.04.2015, Krajského súdu v Prešove sp. zn. 18Co/177/2014 zo dňa 23.09.2015, 18Co/178/2014 zo dňa 23.09.2015, 17Co/296/2015 zo dňa 21.04.2016.

17. Vzhľadom na uvedené skutočnosti a na to, že medzi stranami sporu bola uzatvorená zmluva o spotrebiteľskom úvere, súd sa ďalej zaoberal tým, že či zmluva obsahuje všetky povinné náležitosti ustanovené zákonom č. 129/2010 Z.z..

18. Jednou z obligatórnych náležitostí zmluvy o spotrebiteľskom úvere je údaj o konečnej splatnosti úveru. Pokiaľ je súčasťou dojednanie, že dlžník je povinný splácať úver do okamihu úplného uhradenia čerpaného úveru vrátane príslušenstva, takéto dojednanie nezodpovedá zákonnej požiadavke. Na základe uvedeného možno konštatovať, že údaj o konečnej splatnosti úveru v zmluve absentuje. Zo žiadneho ustanovenia zákona o spotrebiteľských úveroch nevyplýva, že v prípade revolvingového úveru, ktorého zaplatenie je predmetom konania, nemusí predmetná zmluva obsahovať údaj o konečnej splatnosti úveru.

Údaj o termíne konečnej splatnosti úveru má byť uvedený presne, a to uvedením konkrétneho dňa, mesiaca a roku, kedy spotrebiteľský úver nadobudne konečnú splatnosť. Význam uvedenej zmluvnej náležitosti súvisí aj s ďalšími nárokmi veriteľa vyplývajúcimi zo zmluvy o úvere. Súd pripomína, že v zmysle ustálenej súdnej praxe (uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4 Obo 143/98, rozsudok Krajského súdu v Žiline zo dňa 19.11.2013, sp. zn. 5Co/165/2013, rozsudok Krajského súdu v Prešove zo dňa 30.05.2012, sp. zn. 1Co/30/2012, rozsudok Krajského súdu v Žiline zo dňa 25.02.2014, sp. zn. 5Co/567/2013) veriteľovi prislúchajú zmluvné úroky ako odplata za poskytnutie peňažných prostriedkov do splatnosti úveru, po jeho splatnosti má nárok na úrok z omeškania. Uvedený údaj preto slúži na rozlíšenie, dokedy je dlžník povinný platiť zmluvné úroky a odkedy úroky z omeškania.

Účelom zákona o spotrebiteľských úveroch a to jeho vyššie uvedených ustanovení je to, aby spotrebiteľ už pri podpise zmluvy bol informovaný, v akých termínoch, resp. kedy, v akej výške a ako dlho je povinný plniť povinnosti vyplývajúce mu zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Preto sa vyžaduje časová (dátumová) špecifikácia konečnej splatnosti úveru, ktorá je dodávateľom určená na základe vstupných údajov (obdobný názor je vyslovený v rozhodnutí Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 19.9.2012, sp. zn. 17Co/151/2012).

Pozri aj rozhodnutie Krajského súdu Banská Bystrica sp. zn. 17Co/315/2012, sp. zn. 16Co/315/2012, Krajského súdu Trenčín sp. zn. 10Co/129/2012, sp. zn. 17Co/360/2015, Krajského súdu v Prešove sp. zn. 6Co/155/2014, sp. zn. 17Co/2/2015.

19. Súd vykonaným dokazovaním mal ďalej za preukázané, že v zmluve o úvere absentuje údaj požadovaný zákonom o spotrebiteľských úveroch v zmysle § 9 ods. 2 písm. k) a to údaj o termínoch splátok istiny, úrokov a iných poplatkov. V zmluve je uvedený iba počet splátok a výška mesačnej splátky. Takéto znenie zmluvy je pre bežného spotrebiteľa nejasné, neurčité a nie je ani v súlade s uvedeným zákonným ustanovením.

V zmluve sa uvádza len výška splátky 62,31 eur, ktorá zahŕňala aj odplatu podľa dohody o poskytovaní služieb, bez bližšej špecifikácie, t.j. nie je splnená požiadavka, aby zmluva obsahovala výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov. Zákonom stanovené členenie a uvedenie jednotlivých čiastok úveru predstavuje prehľadné vymedzenie povinností dlžníka tak, aby sa dokázal zorientovať v ponuke, a aby zároveň nebolo možné, aby si veriteľ voči dlžníkovi uplatňoval aj nároky, na ktoré nemá právo.

Z ustanovenia §9 ods. 2 písm. k) zákona o spotrebiteľských úveroch je zrejmé, že povinnými náležitosťami zmluvy o spotrebiteľskom úvere podľa úpravy platnej v čase uzatvorenia zmluvy medzi žalobcom a žalovaným bola aj výška, počet a termín splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, pričom slová výška, počet a termín splátok sa viaže ku každej tam z uvedených zložiek spotrebiteľského úveru, teda tak k istine, ako aj k úrokom a iným poplatkom. Je teda jednoznačne, že v každej zmluve musí byť uvedená tak výška istiny, ako aj úrokov a iných poplatkov, taktiež aj ich počet a termín splátok.

Musí byť bez akýchkoľvek pochybností ustálené, že účelom uvedenej právnej úpravy je poskytnutie ochrany spotrebiteľovi. Spotrebiteľ má byť totiž informovaný o výške úrokov z úveru a poplatkoch súvisiacich s úverom. Žalobca pritom ako dodávateľ má zákonnú povinnosť v zmluve o spotrebiteľskom úvere uviesť údaje o výške úrokov a poplatkov a to priamo v zmluve so sankciou straty práva na úroky a poplatky. Iba takáto informácia pre spotrebiteľa prispieva k transparentnosti trhu a umožňuje spotrebiteľovi poznať rozsah svojho záväzku. Žalovaný v predmetnom prípade však túto možnosť nemal, keďže výška úrokov a poplatkov nie je uvedená v zmluve o spotrebiteľskom úvere (porovnaj uznesenie NS SR sp.zn. 2Cdo/245/2010).

Súd poukazuje, že obdobný právny názor bol vyslovený aj v rozhodnutí Okresného súdu Trenčín sp. zn. 27C/118/2015 zo dňa 09.02.2016, Okresného súdu Dunajská Streda sp. zn. 9C/70/2015 zo dňa 02.02.2016, Okresného súdu Prešov sp. zn. 28C/91/2015 zo dňa 10.02.2016, Krajského súdu v Prešove sp. zn. 19Co/66/2015 zo dňa 01.12.2015, Krajského súdu v Trnave sp. zn. 26Co/430/2015 zo dňa 27.09.2016, Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 2Co/403/2016 zo dňa 12.10.2016, Krajského súdu v Žiline sp. zn. 9Co/397/2016 zo dňa 26.01.2017, Okresného súdu Liptovský Mikuláš sp. zn. 5Csp/28/2016 zo dňa 07.03.2017, Krajského súdu v Žiline sp. zn. 10Co/198/2016 zo dňa 29.11.2016, Okresného súdu Levice sp. zn. 14Csp/84/2016 zo dňa 26.04.2017, Okresného súdu Čadca sp. zn. 12Csp/50/2016 zo dňa 11.04.2017, Okresného súdu Trenčín sp. zn. 20Csp/19/2016 zo dňa 05.04.2017, Krajského súdu v Žiline sp. zn. 6Co/39/2017 zo dňa 26.04.2017, Krajského súdu v Prešove sp. zn. 16Co/108/2016 zo dňa 29.05.2017.

20. Žalovaný v ďalšom tiež odkázal na právny názor vyjadrený v Rozsudku Súdneho dvora EÚ zo dňa 09.11.2016 v právnej veci C-42/15, Home Credit Slovakia, a.s. c/a H. G..

V uvedenej právnej veci Súdny dvor EÚ vo svojej odpovedi na 1. otázku uviedol, že Článok 10 ods. 2 písm. h) a i) Smernice sa má vykladať v tom zmysle, že zmluva o úvere na dobu určitú stanovujúca amortizáciu istiny po sebe nasledujúcimi splátkami nemusí vo forme amortizačnej tabuľky spresňovať, aká časť každej splátky bude započítaná na vrátenie tejto istiny. Tieto ustanovenia v spojení s článkom 22 ods. 1 tejto Smernice bránia tomu, aby členský štát stanovil takúto povinnosť vo svojej vnútroštátnej právnej úprave.

Súdny dvor EÚ vo svojom rozhodnutí vyslovil, že Smernica sa má vykladať tak, že členské štáty nesmú zachovať ani zaviesť vo svojom vnútroštátnom práve ustanovenia, ktoré sa odchyľujú od ustanovení tejto Smernice, daný záver je však vzhľadom na napadnuté ustanovenie Zákona o spotrebiteľských úveroch

neaplikovateľný, nakoľko v tomto konkrétnom prípade ide o vnútroštátne právo - Zákon, ktorý nad rámec smernice zakotvil prísnejšie podmienky vo vzťahu k povinným náležitostiam spotrebiteľskej zmluvy o úvere na splnenie ktorých je viazané posúdenie bezúročnosti a bezpoplatkovosti spotrebiteľského úveru.

Požiadavka zákona o spotrebiteľských úveroch je teda od požiadavky Smernice iná. Zákon uvádza, že zmluvy musia obsahovať "výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov". Slovenský zákon o spotrebiteľských úveroch ide nad rámec Smernice a celkom jednoznačne požaduje vyjadrenie tak splátok istiny, ako aj splátok úrokov a splátok iných poplatkov. K výkladu tohto ustanovenia zákona o spotrebiteľských úveroch existuje konštantná judikatúra slovenských súdov potvrdená rozsudkami Najvyššieho súdu SR, desiatkami rozhodnutí krajských súdov a stovkami rozhodnutí okresných súdov SR, v zmysle ktorej je potrebné toto ustanovenie vykladať tak, že zmluva musí obsahovať vyjadrenie splátok istiny, splátok úrokov a splátok poplatkov, inak sa zmluva o spotrebiteľskom úvere považuje v zmysle § 11 ods. 1 Zákona za bezúročnú a bez poplatkov. Smernica vyžaduje v spotrebiteľskej zmluve iba uvedenie výšky, počtu a frekvencie splátok spotrebiteľa.

V danom prípade je tu zrejmy konflikt medzi Smernicou a Zákonom o spotrebiteľských úveroch. To však neznamená, že sa má bez ďalšieho automaticky uplatniť pred vnútroštátnym právom Smernica. V takom prípade totiž musí vnútroštátny súd skúmať, či môže Smernici priznať priamy účinok, resp. nepriamy účinok. Podľa ustálenej judikatúry Súdneho dvora EÚ na otázku priameho účinku smerníc v spore medzi jednotlivcami v zásade platí zákaz horizontálneho priameho účinku spočívajúci v tom, že žiadne ustanovenie smernice zaručujúce jednotlivcovi práva alebo ukladajúce povinnosti ako také sa nemôže použiť v rámci sporu, v ktorom stoja proti sebe výhradne jednotlivci.

V prípadoch, kedy súdy Slovenskej republiky rozhodujú o sporoch medzi veriteľmi a spotrebiteľmi ohľadne bezúročnosti a bezpoplatkovosti spotrebiteľských úverov podľa Zákona, resp. Smernice, sa jedná o spory medzi jednotlivcami. Z tohto dôvodu nie je možné, aby vnútroštátne súdy poskytli Smernici priamy účinok.

Súd preto musí skúmať, či môže Smernici priznať nepriamy účinok. V zmysle ustálenej judikatúry Súdneho dvora EÚ, je rozsah a medze nepriameho účinku smerníc vyjadrený jednak právom EÚ, jednak právom vnútroštátnym. Súd posúdi, či je možné uplatniť eurokonformný výklad, teda či vzhľadom na právnu povahu Smernice možno jej ustanovenia aplikovať pri výklade vnútroštátneho Zákona. V takomto prípade musí ísť o výklad v čo najväčšej možnej miere v zmysle znenia a účelu/cieľa Smernice, musí ísť o výklad za použitia výkladových metód podľa vnútroštátneho právneho poriadku, nesmie sa jednáť o výklad contra legem a nesmú byť porušené všeobecné právne zásady. Okrem uvedeného výklad Zákona nemôže narúšať všeobecné právne zásady, najmä zásadu právnej istoty.

Vzhľadom na explicitné znenie zákona o spotrebiteľských úveroch v časti členenia splátok na splátky istiny, splátky úrokov a splátky poplatkov, nemožno priznať Smernici ani nepriamy účinok, jednalo by sa o výklad vnútroštátneho Zákona contra legem.

Súd je preto názoru, že napriek odkazu žalobcu na predmetné rozhodnutie Súdneho dvora EÚ, zákon o spotrebiteľských úveroch jednoznačne určuje náležitosti spotrebiteľskej zmluvy a v prípade absencie čo i len jednej z nich, tak ako to ustanovuje § 11 tohto zákona, je úver potrebné považovať za bezúročný a bez poplatkov.

Súd poukazuje na rozhodnutie Krajského súdu v Prešove sp. zn. 19Co/142/2016 zo dňa 08.12.2016 (bod 28. Odôvodnenia rozsudku, záver uvedeného odseku).

21. V zmluve absentuje aj ďalšia podstatná náležitosť podľa §9 ods. 2 písm. j) zákona č. 129/2010 Z.z. v súvislosti s tam uvedenou RPMN, a to uvedenie všetkých predpokladov použitých na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov.

V zmysle ustanovenia §9 ods. 2 písm. j) zákona o spotrebiteľských úveroch účinného v čase uzavretia zmluvy o úvere, zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov.

„ Súd prvej inštancie teda nemožno nič vytknúť, pokiaľ dôvod bezúročnosti a bezpoplatkovosti, ktorý predpokladá ust. § 11 ods. 1 písm. b) zákona o spotrebiteľských úveroch videl v absencii predpokladov použitých na výpočet RPMN (§ 9 ods. 2 písm. j) zákona o spotrebiteľských úveroch). K uvedenému odvolací súd zdôrazňuje, že ide o jeden z najdôležitejších údajov pre spotrebiteľa, pretože zohľadňuje všetky náklady, ktoré musí spotrebiteľ za úver uhradiť, a preto je najlepším indikátorom posúdenia výhodnosti či nevýhodnosti úveru. Pri údají o RPMN sa musia uviesť všetky predpoklady použité na jeho výpočet, teda nestačí len uvedenie jeho výšky. Zákonomdarca jasne stanovil, že nepostačuje uvedenie len výšky RPMN, ale v zmluve je potrebné uviesť aj všetky predpoklady, ktoré boli použité pre výpočet RPMN. Je nepochybné, že v predmetnej úverovej zmluve tento údaj chýba, nie je uvedené aké predpoklady boli použité pre výpočet RPMN, a preto správne skonštatoval súd prvej inštancie, že je potrebné považovať úver za bezúročný a bez poplatkov. Pokiaľ žalobca namieta formalistický výklad súdu, tak odvolací súd dáva do pozornosti, že obligatórnou náležitosťou zmluvy o spotrebiteľskom úvere je uvedenie predpokladov použitých pre výpočet RPMN aj podľa transponovanej smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES z 23.4.2008, a to v článku 10 ods. 2 písm. g/ cit.: „Zmluva o úvere zrozumiteľne a stručne uvádza: ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané v čase uzavretia zmluvy o úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto miery;“ rozsudok Krajského súdu Prešov sp. zn. 5Co/59/2017 zo dňa 11.05.2017.

Obdobný právny názor bol vyslovený aj v rozsudku Krajského súdu v Prešove sp. zn. 3Co/124/2016 zo dňa 03.11.2016, sp. zn. 3Co/7/2017 zo dňa 06.04.2017.

22. V predmetnej zmluve bola uvedená RPMN vo výške 25,43 % pričom podľa prepočtu má byť správne uvedená sadzba 72,70% (výpočet súd realizoval prostredníctvom kalkulačky <<http://ekonomika.sme.sk/kalkulacky/spotrebiteľsky-uver-rpmn-psn.php>>). Súd pri tomto výpočte vychádzal z výšky úveru 1140,- eur výšky mesačnej splátky úveru 62,31 eur, pri ich počte 42. Z daného vyplýva, že v zmluve je nesprávne uvedená RPMN v neprospech spotrebiteľa, čo má podľa § 11 ods. 1 písm. d) zákona o spotrebiteľských úveroch účinného v čase uzavretia zmluvy za následok, že tento úver je bezúročný a bez poplatkov, a to od počiatku aj z uvedeného dôvodu.

Pozri rozhodnutie Krajského súdu v Žiline sp. zn. 11Co/98/2017 zo dňa 25.04.2017.

23. Súd vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti dospel k záveru, že poskytnutý spotrebiteľský úver je potrebné podľa § 11 ods. 1 písm. b) a d) zákona o spotrebiteľských úveroch považovať za bezúročný a bez poplatkov.

24. Pokiaľ sa jedná o nárok žalobcu na zaplatenie odplaty za služby v zmysle dohody o poskytovaní služieb zo dňa 17. 9. 2014, súd je toho názoru, že žalobca nemal nárok na zaplatenia takto dojednanej odplaty.

Dohoda o poskytovaní služieb je typickou formulárovou zmluvou, ktorú uzatvorili strany sporu a to žalovaný ako dodávateľ a žalobca ako spotrebiteľ. Jedná sa o služby, ktoré sú viazané sa samotný poskytnutý úver. Dojednaná odplata za tieto služby v bola v dohode uvedená iba percentuálne a to 2,56% zo sumy schváleného úveru zníženej o sumu poplatku za poskytnutý úver. Túto odplatu mal žalobca platiť v rámci mesačných splátok úveru a v číselnom vyjadrení to predstavuje sumu 26,27 eur mesačne, celkovo za obdobie 42 mesiacov sumu 1103,34 eur.

Súd je toho názoru, že tzv. dohoda o poskytovaní služieb bola len umelo vytvorená žalobcom ako samostatná zmluva, aj keď je nadväzujúca na príslušnú úverovú zmluvu. V skutočnosti však je potrebné ju vnímať ako súčasť úverovej zmluvy. Jedná sa iba o doplnkovú službu, ktorá mala byť poskytovaná zo strany žalovaného a to v priamej súvislosti s poskytnutým úverom. Minimálne tak uvedenú dohodu možno považovať za rozpornú s dobrými mravmi, keďže spotrebiteľ (žalobca) mal zaplatiť za služby v nej uvedené odplatu vo výške predstavujúcej cca 96,78% z poskytnutého úveru. S poukazom na §39 Občianskeho zákonníka súd teda uvedenú dohodu považoval za absolútne neplatnú pre rozpor s dobrými mravmi.

Súd opätovne poukazuje, že táto dohoda je typickou formulárovou zmluvou, ktorú uzatvoril dodávateľ so spotrebiteľom a teda jednoznačne sa jedná o zmluvu spotrebiteľskú v zmysle príslušných ustanovení

§52 a nasl. Občianskeho zákonníka. Súd v rámci takýchto zmlúv ex offio skúma to, či neobsahujú neprijateľné zmluvné podmienky a či na základe takýchto podmienok si dodávateľ neuplatňuje nárok voči spotrebiteľovi. V tejto súvislosti je súd toho názoru, že aj keby nevyhodnotil dohodu o poskytovaní služieb ako absolútne neplatnú pre rozpor z dobrými mravmi, tak zmluvnú podmienku na základe ktorej žalobcovi mala vzniknúť povinnosť za poskytnuté služby zaplatiť odmenu vo výške 1103,34 eur, by považoval za neprijateľnú a teda neplatnú a to vzhľadom na jej výšku vo vzťahu k výške samotného úveru (1140 eur), nakoľko takto dojednaná zmluvná podmienka jednoznačne spôsobuje nerovnováhu v právach a povinnostiach strán sporu na úkor žalobcu ako spotrebiteľa, jedná sa o neprimerane vysoké plnenie ktoré je neadekvátne službe, za ktorú malo byť poskytnuté.

Obdobný právny názor bol vyslovený aj v rozhodnutí Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 15Co/39/2016 zo dňa 23.02.2016 : „, Dohoda o poskytovaní služieb bola uzavretá v ten istý deň a pod tým istým číslom ako Zmluva o revolvingovom úvere a hoci bola uzavretá na samostatnej listine, ako samostatný právny úkon, to ešte neodôvodňuje záver, že táto dohoda bola individuálne dohodnutá v tom slova zmysle, že svedčí o slobodnej vôli dlžníka pristúpiť na takéto osobitné zmluvné podmienky, ako tvrdí odporca. Dohoda o poskytovaní služieb má povahu formulára obdobného tomu, ktorého prostredníctvom zmluvné strany uzavreli samotnú Zmluvu o revolvingovom úvere, pričom dlžníkovi (navrhovateľovi) bola predložená na podpis spolu so Zmluvou o revolvingovom úvere. Nie je zrejmé, či dlžník (navrhovateľ) pochopil význam a zmysel Dohody o poskytovaní služieb, služieb, ktoré úzko a bezprostredne súvisia so Zmluvou o revolvingovom úvere, či dlžníkovi boli poskytnuté jasné a zrozumiteľné informácie o jej obsahu. Uvedené okolnosti súvisiace s uzavretím zmluvného vzťahu nemožno zneužívať k záverom o individuálnom vyjednaní - že dlžník mal možnosť voľby prijať alebo neprijať návrh na uzavretie aj tejto Dohody o poskytovaní služieb. Tvrdenie odporcu, že ak by navrhovateľ nemal záujem o podpis akéhokoľvek dokumentu, potom ho podpísať nemusel, je arbitrálne. A pokiaľ odporca poukazuje na to, že navrhovateľ mal možnosť s odporcom dohodnúť sa na zmene Dohody po jej podpise (ukončiť jej trvanie aj takýmto spôsobom), tak takáto možnosť bola viacmenej len iluzórna, keďže sám odporca v odvolaní zdôraznil, že zmena každej zmluvy je v zásade možná len (vzájomnou) dohodou zmluvných strán - teda k zrušeniu Dohody sa vyžadoval súhlas odporcu, ktorého postavenie by sa udelením takéhoto súhlasu jednoznačne zhoršilo - stratil by možnosť výberu ďalších (nemalých) platieb od dlžníka, platených nad rámec úverových splátok. Odvolací súd sa stotožňuje so záverom okresného súdu, že Dohoda obsahuje zmluvné podmienky, ktoré sú neprimerané, neprijateľné a dodávateľ (odporca) pri uzatváraní zmluvy uplatnil obchodnú praktiku, ktorú možno považovať za nekalú. Odhliadnuc od dôvodov nekalosti, ktoré uviedol okresný súd, nekalosť treba vidieť aj v tom, keď odporca použil, resp. vo všeobecnosti používa formulárový text dohody (ale aj zmluvy a všeobecných obchodných podmienok) s takmer nečitateľným (drobným) písmom.“

Podľa záverov odvolacieho súdu je právne bezvýznamné, aká terminológia sa použije na označenie platby za zabezpečenie splátok úveru (odmena/poplatok). Dôležité je, že ide o plnenie za doplnkovú službu, ktorou žalovaný prostredníctvom svojich zástupcov hotovostne inkasuje splátky spotrebiteľského úveru. Z materiálneho hľadiska ide o platbu spojenú s poskytnutím úveru a predstavuje poplatok. Problémom a dôvodom neprijateľnosti poplatku, je jeho netransparentnosť a neprimeraná výška, výrazne presahujúca náklady žalovaného na uvedenú doplnkovú službu a obchádzanie skutočných úrokov a skutočnej RPMN. Ak by poplatok bol zahrnutý v RPMN, jej celková výška by bola omnoho vyššia ako bolo uvedené. Uvedený poplatok sa totiž svojim rozsahom približuje súčtu úrokov a administratívneho poplatku, pričom v niektorých prípadoch aj tento súčet prevyšuje. Ak poplatok za zabezpečenie splátok úveru podstatne a v rozpore s akoukoľvek logikou, neprimerane prevyšuje náklad na doplnkovú službu, ktorej plneniu korešponduje, ide o exces pri používaní inštitútu poplatku“ - rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 19Co/142/2016 zo dňa 08.12.2016.

25. Súd len pre úplnosť uvádza, že na absolútnu neplatnosť právnych úkonov prihliada z úradnej moci.

26. Žalovanému tak vznikol nárok iba na vrátenie finančných prostriedkov ktoré z jeho strany boli žalobcovi reálne poskytnuté a to vo výške 1026 eur. Doposiaľ však žalobca žalovanému zaplatil už sumu 1557 eur a strane žalovaného tak vzniklo bezdôvodné obohatenie vo výške 531 eur.

Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti súd dospel k záveru, že nárok žalobcu na vydanie bezdôvodného obohatenia vo výške 531,- eur je dôvodný a preto žalovaného zaviazal túto sumu vydať žalobcovi.

27. Žalovaný sa s plnením peňažného záväzku dostal do omeškania a to preukázateľne dňom nasledujúcim po doručení žaloby, keď žaloba bola žalovanému doručená dňa 20.02.2017, pričom až doručenie žaloby súd považoval za kvalifikovanú výzvu na vrátenie sumy 531 eur, nakoľko nemal za preukázané, kedy a akou formou sa žalobca skôr, teda pred podaním žaloby, svojho nároku domáhal voči žalovanému. K uvedenému dňu výška zákonných úrokov z omeškania bola 5% ročne a súd preto žalovaného zaviazal aj na zaplatenie úroku z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 531 eur odo dňa 21.02.2017 do zaplatenia, iba v tejto časti považoval nárok žalobcu na zaplatenie príslušenstva za dôvodný a vo zvyšnej časti žalobu pokiaľ sa jedná o nárok na úrok z omeškania preto ako nedôvodnú zamietol.

28. O trovách konania súd rozhodol podľa ustanovenia §255 C.sp.. Súd žalobe žalobcu vyhovel v plnom rozsahu a teda žalobca bol v konaní úspešný v celom rozsahu. Preto mu patrí náhrada trov konania. Súd rozhodol o nároku žalobcu na náhradu trov konania podľa ustanovenia §262 ods. 1 Civilného sporového poriadku, pričom o výške tejto náhrady trov konania bude rozhodnuté po právoplatnosti tohto rozsudku v zmysle ods. 2 citovaného ustanovenia.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Prešove.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak nebude povinnosť uložená týmto rozhodnutím splnená v stanovenej lehote, možno sa jej splnenia domáhať návrhom na vykonanie exekúcie podľa osobitného predpisu.